

Evelyn Leland, “dona calculadora” de Harvard (1870-1930, Estats Units)

En una època en què a les dones no se les permetia investigar, Evelyn Leland va ser contractada per Edward Charles Pickering com a part d'un equip molt mal pagat de dones per treballar a l'observatori de Harvard, estudiant espectres estel·lars i estrelles variables.

Evelyn Leland va néixer el 1870 als Estats Units. Com moltes altres dones de l'època que van triar desenvolupar una carrera científica, es coneix molt poca informació sobre la seva vida. El fet més destacat de la seva vida va ser el seu treball a l'observatori de Harvard.

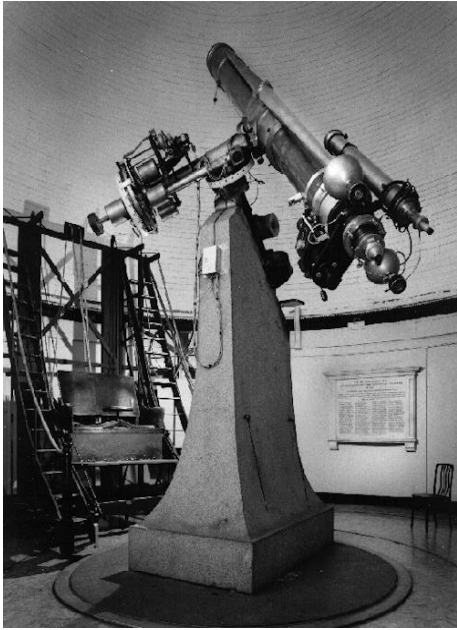

La investigació de l'observatori sobre els espectres estel·lars requeria d'un minuciós anàlisi de nombroses plaques de vidre fràgils sobre les quals s'havia capturat llum d'estrelles. Qualsevol placa podia mostrar des de centenars a milers d'estrelles. Amb altres dones, comunament conegudes com a "ordinadors humans", Leland va examinar aquestes plaques a mà i va mesurar i calcular la brillantor dels espectres estel·lars. En concret, ella va mesurar més de 40.000 estrelles.

Evelyn va publicar treballs sobre diversos temes, incloent magnituds d'estrelles estàndard, un projecte mitjançant el qual definien una de les primeres escales de brillantor per a totes les estrelles del cel. També va publicar treballs sobre les classes espectrals estel·lars, una manera d'observar els elements presents a les capes exteriors d'una estrella. A més a més, va col·laborar en el descobriment d'una sèrie d'estrelles noves variables.

Tot i que el treball que van fer Eva i la resta de “dones calculadores” va ser sovint tediós, va posar les bases de gran part de l'astronomia moderna i va produir diversos descobriments que es van presentar en publicacions futures.

Després d'una vida de treball molt dur Evelyn Leland va morir el 1930.

Harvard University, Harvard University Archives, W360663_1

